

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 ft. — kr. Negyed évre 2 ft. 50 kr. Fél évre 5 — — — Egyes szám — 10 —

Előfizetői pálya minden költemény: FŐ-PLACZ. VERSEY-HAZ FÖLDSZINT A szerkesztő-hely bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben:

TERELDI K. LAJOS & H. CSÁTHY Károly könyvkereskedésben s a szerkesztőhelynél. — Gyűjtőt a postahivatalok utján.

Közgazdaság.

Mikor következik már a béke?

A török földön látogatást tett a muszka hadsereg. Észak felé vihara délkelet feléi vidékeibe ékelti magát. Nagy a küzdelem mindkét részről, a muszka hidegség a Balkán enyhe tavaszában nem határozta el, hanem vastag deret idéz elő. Vastag der, ama bolgár-embertelenség, mely a védtelen muzulmán lakosokon elkövetetik: vastag der ama vigyázatlanság, sőt talán elősegítés az orosz hatalom részéről, mely a hírlapokban olvasható kegyetlenségek utjában azonnal nem áll. E szokatlan erő — akármik is az időjárás Délkelet-Európa ezen felszögelt egészen tönkretesz. Az ott diszoló növényzetek, a muszka hadak patkói alatt tiprának össze. — Egy év terménye, mely nagyterületű szorgalmas lakosságának fűrésztel gyümölcse volt, az igazolatlan hadjárat zsákmánya. Az inség, nyomor s éhhalállal küzdendő lakosság léteért ki lesz a felelős?

A Szentpétervári folyóváltás tette be az éhesnek ígérnek ugyan jóllakást, de elégtelést nem. Mit érnek a ribelek, ha egy adag kenyérnek 10—12 az ára? Mit érnek a bolgár papok professionalis üdvözlétei, melyekkel az előbb megjelenő orosz ezredes talpai nyalják: mit érnek a muszka tisztok porba borulásai s keresztvetései a valóság jelvénye előtt, ha a nép elpusztul, ha a nép éhezik?

A Duna és Balkán közötti vidék temetetlen hullákkal van fedve, mely azt mutatja, hogy mily nagylelkű egy humanizmus, keresztényesség és civilizációt terjesztő hatalom, ha épen ellenével birkozik? A nagylelkűség épen az ellentétek legelsőszültebb összehozására bizonyul be. Ki elhagyja magát indulata által ragadtatni, midőn ellensége üstökét már kezében véli tartani, nagyon esztelenkedik mert ellentéte azon pillanatban adhatja meg neki a halálos döfést. Az óvatosság mindenütt ajánlatos.

Ha nagylelkűségét rommá égetett virágzó helységei hamvain, az egymás ellen igazított nemzetiségek vérforródjén akarja eleterőssé tenni az északi civilizátor, akkor jobb lett volna, ha háza küszöbét, — melyen szinte az erőszak s ebből termő nyomor férczei hemzsegek, — el nem hagyja, hanem vár, míg a mindentudó idő megérleli a gyümölcsöt, hogy alátartott kalapjába hulljon.

Keleti testvérünk a török nemzet bír anyai mindennapi ésszel s tapasztalattal, hogy a testébe fulánkzott muszkák a viszketeget okozó területtől vagy lelti vagy lekergeti, mint a hogy a szunyogot az alkalmatlan rovajait szökés, midőn alkalmatlan, vagy a kiszivott vértelenség miatt tehetetlen.

A napi események olvasása azon következtetésre készíti a vizsgálót, hogy a kik otthon vannak, saját ügyeiket jól ismerik, míg az idegenek előbb tapogatózni kell, hogy valami támpontja legyen, melynél fogva a más házába az erőszakos betörést eszközölhesse. Legalább

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A kereskedelmi tanácsos háza

Regény.

Írta: Marilite E.

(Folytatás.)

„Itt maradt Katinka, mondá félig érvény, és kitartó karjait, hogy visszatársa. Először meg kell győződnöm vajjon ép és sértetlen vagy-e. Visszatársa a szobába, betette az ajtót, és kalapját az asztalra dobta. Az istentéremt mond el mi igaz ezen hajmeresztő történetből, melyet Antal az öltözés közben velem tudott? Az emberek elég ostobán megérkezésekor hallgattak, hogy éjjeli nyugtalanam el nem rontásák, de én az ily időszerűen hallgatást erőlyesen megtiltottam. Mindkét kezével dús haját simítá hátra. — Egész magamon kívül voltam. Mit gondol a világ rólam és morodorról! Henriette halálos betegen fekszik s én nem tudva én reggelit rendezek házámban. Igaz lenne e hihetetlen dolog, hogy egy csapat vad nép megtámadott titeket?

„Nem mindezt, csak egyedül engem, Móricz, mondá Flóra, Henriette és Katinka — azért kellett szenvedniük, mert velem voltak. Nem segíthettek rajta — de hogy ennyire jött leginkább te vagy az oka. Neked már az első ellensége mozgalomnál másként kellett volna eljárnod, az ily esősélek ellenében egy határozott ember mindig ur, ha helyesen fog hozzá. — De te folytonos vigyázattal, hogy az isten szerelméért valakibe meg ne botoljál, nagyon győre vagy.

is életét teszi kockára azon rabló, ki a jelentkező körülményekkel szembe nem vetve, egyenesen beront a belső eléggé fegyverzett birtokos szentélyébe.

Pénz vagy élet! mondja a rabló, midőn a kemény töltéssel ellátott revolvert kirántja. Ha a megtámadott elég elővigyázó nem vala, kikeresi a felhúzott kakas árnya alatt minden vagyonebeli teltségét, csakhogy élete megmaradjon. A rabló gazdag zsákmánnyal távozik s még jelt sem szabad megjelenéséről adni.

Egy modern rabló már nem elégszik meg a lesipuskával, hanem török-vésében százezerrel részesít s midőn a más háza elé léphetett azt mondja: „Életemet s vagyonomat?” S szándokát azonnal végre is hajlja.

A Schipka hegyszoros rejtjelmes üsvénye megnyitult s annak szirtmagaslatai visszhangoztak a muszka fegyver csörtető zaját. Abdul-Kerim hadi terve talán végkifejléshez közeleg. A csapda nyitva állt, hogy a kövér liba-szagra settenkedő rókát irgalmatlanul fogságba ejtse.

Nemcsak a szomszéd államok, hanem egész Európa érdekeit figyelemmel néz a harci események színhelye felé. A kereskedelmre féltékeny Angolhon határozott akarattal lesben áll, hogy a megszorított bizonyos északi alkalmas időben rohanhassa meg. E beavatkozás esetén a háboru langjai legmagasabb tetőpontra fognak hágni s szikrázó vérvilágossága mellett a bevert fejtű muszka addig hátrál, míg kényelmenlenül nagytestével hanyatt nem terül.

A régebbi időben harminc évig, husz évig, hét évig tartott egy-egy háboru: a legújabb időben a nevezetes osztrák-porosz hét napos hadjárat megmutatta, hogy a politikai beszédszókó kérdések, melyek a fegyver hatalmára bízattak, rohamos gyorsasággal oldhatók meg. A gordiusi csomó merész megoldása ismételték. A harminc éves vallásháboru, midőn a lelkiismereti szabadságba markolt tulnyomó erőszak a hadi felszerelvény kezdetleges eszközeivel rendelkezett, míg a feltörekvő eszme győzelmet vehetett a nyers tömeg felett, évtizedeket vett igénybe. Végre Gusztáv Adolf észak Brennusba mérlegbe veté kardját, személyes bátorsága s dicső halála meghozta a kívánt diadalt. — A múlt század végén s e század elején viyott francia forradalmi s napoleoni husz évnél tovább nyugtalanító hadjárat már nem vallási, hanem demokraciái eszméket hozott forgalomba s „risum teneatis...” ezen eszmék mozgatója I. Napoleon császár vala... A hét éves osztrák-porosz háboru csak bizonyos háttérkérdések eseté-patája volt, mindazáltal a Nádasdi-huszárok ez idő alatt nagyon sok porosz németet küldöttek a más világra. A Königsgrätz-Sadova körül történt 7 napos verseny hadi pá-

lyázat aligha személyes érdekek ágyú, s Lefevaux-sétája nem volt.

A muszka hadjárat a szabad reformok terére lépett népfajok erőszakos elgázolása, ennek tartamát majl a következmény határozza meg. Ha a kikerülhetlen döntő ütközetben török testvéreink homlokára hull a győzelem babéra, a szinpad függönye csakhamar legrövidül s következik a kölcsönös kiegyezés és a béke.

A bécsi külügyminiszeri sajtóiroda működése ellen nagyon kikölnék a külföldi lapok. Egy helyben lap azt vejt a sajtó iroda szemére, hogy levelezéseiben a legellentétebb híreket terjeszti, felület, s ténnyre vezeti a közönséget. Az Angliával folyó tárgyalások hírei e helyről röppentek szét, s e hírek teljesen a közönség irántelmek félrevezetése s nem a helyes utbangazítás képezi a bécsi levelezések célját.

Mocsary Lajos, mint már említettük mult vasárnap tartá meg Keeskeménten választó körű beszámoló beszédét. A közönség nagy érdeklődéssel hallgatta a keleti kérdés tárgyában mondott fejtegetését. A közönség annak bizonyosságait, mennyire visszhangra talált lekében a szavak, mintegy varázs ütésre nagy lelkesedésben tört ki.

A háboru.

A válságos helyzet, mely az utóbbi napokban a bolgár harezetben kifejlődött, egyelőre változatlan. A török hadvezénylet elleni kedéséről, melyek az oroszok előnyomulását megzavarják, még mindig semmi hír: s azon körülmény, hogy Nikápolynál oly tekintélyes török haderő bár vérszusa után, kénytelen volt a fegyvert letenni, mert nem jól gondoskodva sem elég erősbítésről, sem pedig ha a vár már tarthatatlan volt, idején való visszavonulással, — rossz világot vet a török vezérkzara.

A Balkánon töréni átmenetéről már az orosz hivatalos jelentés is kiadott. Ebből valamint más tudósításokból is kitűnik, hogy az orosz előláb nem a Sibka-szoroson halt át, mert ezt a törökök csakugyan megszállta tarták: hanem átkelt ettől keletre egy védelem nélküli maradt szoroson. Fojga-e ezt nagyobb esapatton meg s főleg tudásról is használhatni, még kétség: a Gurgó tábornok alatt átkelt csapat most Kazanlyk ellen működik, hogy a Sibka-szoros utját hátulról megnyissa. Ha a törököknek nem sikerül Gurgó csapatját megsemmisíteni, az orosz főerő csakhamar fenyegetni fogja Drinápolyt. Ma még Gurkó tők, vakmerő előnyomulása dacára, az oroszok nem mondhatják, hogy egészen urai az egész Balkánnak. Hanem Reuf basának, ki a Balkán védelmét intézi, úgy szünén Abdul Kerimnek gyorsan és végső erőteliséssel kell most már támadni, ha a félig elvesztett utolsó védvonalat meg akarják menteni.

Ugy látszik a törökök is tudják ezt, mert egy újabb hírszerint a Balkánban Reuf pasa tengerészeti miniszter hatalmasan szorítja a Gurkó tábornok alatt betört oroszokat, kik valószínűleg drágán fizetik meg vakmerőségeket s a Sipka-szorosot megszállva taró török csapatok és Reuf pasa kettős tüzé közé jutnak, ha ugyan sikerül a szorosot megszálló török hadaknak megvédeni azt a Grabovából előtörő 8. orosz hadtestet rohamai ellen addig, míg Reuf pasa csapatai segélyökre érkezhetnek.

Az ázsiai orosz hadseregről a következők:

„Ostoba udvari feceség! Még mire nem gondol az a pihent ész! neveté Flóra. És te magyama elhized az ily ostobaságot, és üdvözölni engedéd ezért magad?”

„No, hát itt a székvarosban oly messze élnék a művelt világtól és nem olvasnak hírlapokat? kiáltá a kereskedelmi tanácsos kezét összeesapva. Hát csakugyan nem tudok semmit? Én örömbenben egy nappal előbb jöttem haza. Minden hírlap tére van azon műtettel, melyet Bruk L.-ben végebetvit. Berlin minden körében arról beszélnek. Az R. örökös herceg a ki L. -ben tanult, leestet a lórol és fejét oly súlyosan és veszedelmesen sérlette meg, hogy egyetlen orvos, míg a derék H. sem merde a műtétet megtenni. — De ennek eszébe jutott, hogy a hadjáratban Bruk egy ehez hasonló esemélnél működött, és mindnyáron bűnösülést a szerencsével. Ekkor rögtön távirattal hívták meg.

„És ez Bruk volt a te pártfogoltad? — szakította ő félbe Flóra és nevetni akart, de e fehérré vált ajkák megkövülmi látszóttak, mint a halottfalvára lett szép arca is.

„Mindenesetre Bruk, a kit most büszkén nevezek magaménak, mondá a kereskedelmi tanácsos. Egyébiránt egy röpírat is nagy feltűnést okoz az orvosi körökben, folytatá. A műtétnek általában egy egészen új modort talált fel, mely kimondhatatlan horderejű lesz. Nincs mit tagadni, Bruk nagy jövőnek megy elébe.

A hadügyminiszer utasítása folytán Mihály nagyherceg parancsot adott csapatának, hogy Zainba és Alexandropolba vonuljanak vissza. A Batum előtt levő csapatok tele Kutaisz felé vonul a határra. A nagyherceg parancsa folytán Kutaiszt és Gorit védelmezni kell; e pontok közt 40.000 ember van felállítva. Szimbirszk, Szamara, Szarator és Asztrakhán kormányzósgokból erősítések vonatnak a sereghöz. Kars közelében még mindig vannak oroszok, kiknek jelentékeny erősítéseket küldenek, különösen ágyukat. 18. vagy 21-ig nagy esatára kerül a dolog. A Kaspienger hajóraj 8 hadihajóból áll ezeken fajok az oroszoknak az élelmet szállítani, mivel a kaukázusi fölkelés miatt másféle már nem igen lehet. A fölkelés most Szukhum-Kálétól Arapajg terjed, az oszetteket abcházok területének legnagyobb részére, és az egész Csecsenára. A Vladikaukáz melletti hegyszorosokat a fölkelő eseesenek tartják megszállva.

Az emberi hullák eltartása — conservatio egy új módjáról.

Krus Lajos mérnök Braziliában egy olyan eljárás gondolt ki, mely által az emberi hullák jelenleg szokásban levő eltakarításánál, az élok egészéget és életét fenyegető veszedelemek elháríthatók.

All ugyanis ez eljárás a hullák bekéregesítése — incrustatio — és müleges megkövetésében — petrificatio artificialis — a mely egy eszközzel, hogy a vászonba takart hullát előb agyag és mész egyenlő részeiből készült vízj — erre aztán kátrány oldatba belemártják; mi által az egész holttest likacsostalan és tömör kéreg réteggel bevonatik.

Az ilyenkor bekéregesített hulla erre egy cement, homok és hamuból álló keverékbe — mely tetszés szerinti mintába (forma) önthető — bele fektetvén, abban 24 óráig t. i. a mesterséges megkövetés megkezdődik.

Az ilyenkor bekéregesített hulla erre egy cement, homok és hamuból álló keverékbe — mely tetszés szerinti mintába (forma) önthető — bele fektetvén, abban 24 óráig t. i. a mesterséges megkövetés megkezdődik.

Az ilyenkor bekéregesített hulla erre egy cement, homok és hamuból álló keverékbe — mely tetszés szerinti mintába (forma) önthető — bele fektetvén, abban 24 óráig t. i. a mesterséges megkövetés megkezdődik.

Az ilyenkor bekéregesített hulla erre egy cement, homok és hamuból álló keverékbe — mely tetszés szerinti mintába (forma) önthető — bele fektetvén, abban 24 óráig t. i. a mesterséges megkövetés megkezdődik.

Az ilyenkor bekéregesített hulla erre egy cement, homok és hamuból álló keverékbe — mely tetszés szerinti mintába (forma) önthető — bele fektetvén, abban 24 óráig t. i. a mesterséges megkövetés megkezdődik.

Az ilyenkor bekéregesített hulla erre egy cement, homok és hamuból álló keverékbe — mely tetszés szerinti mintába (forma) önthető — bele fektetvén, abban 24 óráig t. i. a mesterséges megkövetés megkezdődik.

Az ilyenkor bekéregesített hulla erre egy cement, homok és hamuból álló keverékbe — mely tetszés szerinti mintába (forma) önthető — bele fektetvén, abban 24 óráig t. i. a mesterséges megkövetés megkezdődik.

Az ilyenkor bekéregesített hulla erre egy cement, homok és hamuból álló keverékbe — mely tetszés szerinti mintába (forma) önthető — bele fektetvén, abban 24 óráig t. i. a mesterséges megkövetés megkezdődik.

Hirdetési díj: Othasbas petitorer 5 kr. Nagybbr terjedelmű, mint szintén több labell hirdetés k. Alku szerint a legelőszöb az érte.

VIDÉK

„Debreczen” levelezése. — Kisújszállás, 1877. július 20. Dicséretes és közhatalus szokása és eszelekedete városunk polgármestere Illéssi Sándor urnak, hogy városunk s egyházunk szellemi, és anyagi állapotáról, ugyszint a javitandókról is évenkénti jelentést szokott tenni a képviselő testület előtt.

Az 1876-dik évről szóló hivatalos jelentése ki van nyomtatva ily cím alatt: „polgármesteri hivatalos jelentés Kisújszállás város közigazgatási, közigazgatási, egyházi és iskolai viszonyairól az 1876-dik évről.”

E kimerítő érdekes közlésekre szolgáló polgári és egyházi ügyeinket világosan ismerő jelentést, mely valóban érdemes a köztudomásra, ezélem, bár kivonatosan is megismergetni — vajha minden polgármester vagy városkormányzó férfiak követnék e dicséretes példát. Ily tisztá, őszinte, és igaz felmutatása közügyeinknek egyedül csak jót eredményezhet, elosztja a nép téves nézeteit, megismereti önértékel, mi bele bizalmat ont, felderíti a hiányokat, az elmaradást, minek tudásából érelly merit a haladásra.

Nevezetesebb pontjai e jelentésnek: Kisújszállás rendezett tanácsos város, összes népessége 10,770, kik 394 kivételével református magyarok. Lakház 2038, — 1533 tanya, az egész határ terület 44,057 katasz. hold. Ezenkívül van a közbirtokosság közös tulajdonát képező Keeskek pusztá Hajdamegyében 4,602 k. holdal.

A város összes bevétele volt 23,151 ft., — kiadás 25,866 ft. hiányt rendkívüli kiadások okoztak. — Ez időig még községi adók nem volt.

A mult évi árvíz elleni védekezés városunknak 3000 frtnyi kiadást okozott.

Ügyforgalmunk: Közigazgatási igaztó 2568, szám. árvaszéki 535 sz., Rendőrkapitányi 188 szám, adóvégrehajtási 68 sz. Ezek közül elintézetlen egy darab sem maradt az 1877. évről által.

Képviselői gyűlés tartatott 16. 93 jegyzőkönyvi számmal, Tanácsülés tartatott 42. — 294 jkvi számmal. Árvaszéki ülés tartatott 28. 386 jkvi számmal.

Minden néven nevezendő városi számadások 1876-k évről törvényhatóságilag felülvizsgálva — az 1876-diki minden számadás készen van.

A városi levéltár a lehetőségig rendezve és eszmál felállítva teljesen biztos helyen őrzetik. A városi pénztárnak őrizete és biztonságáról teljes mértékben gondoskodva van.

Árváugy. Az állami adó 1876-ban következőleg volt kivette: Földadó 30705 ft 37 k. Fegyveradó 110 ft 1 s 2. oszt. kereseti adó 11,644 ft. ház-estály adó 4,105 ft. házber adó 780 ft. 64 kr. 3.—4. oszt. kereseti adó 5, 452 ft. 82 kr. Tőkeamat adó 176 ft. 95 kr. nyilvános számadással kötelezett v. adója 1,020 ft. 95 kr. általános jövedelmi pótdó 7474 ft. 43 kr. összesen 61,490 ft. 26 kr. Az 1875-ről maradt adóhátralék 15,512 ftal együtt 73, 008 ft. ebből befolyt 1876 utolsó napjáig 64,180 ft. 35 kr. — hátralékul átiratott 1877-re 12,822 ft. 65 kr.

Községünkben ez időszert van 290 vagyonnal bíró árának kezesel által 71, 605 ft. 84 kr. mely összeg szabályrendeletünk értelmében közgyám Zsoldos Bálint ur által a legnagyobb pontossággal, és lelkiismeretességgel kezeltetett. Vagyon nélküli árva van 420. Vagyon, és kétségbeesett arca hasonlított azon játékoshoz a ki utolsó vagyonát tevő a kártyára. „Itt vagy névsere fordul elő, vagy az egész történet csak ki van gondolva.

„A te vonakodásod nem használ neked semmit, mondá az elnök. Utóljára mégis el kell hinned. Én magam részéről — barmily furesen esik is — többé nem kételkedem. D herceg anyai nagybátyja a szerencsétlen H. kezesség. Bizonyosan nagyon örült összes megemlést, mert tegnap este a Bruk asztalán a D... i házi rendjelt láttá.

„Ez most mondod nekem magyama. — kiáltá csaknem örült Flóra. Miért nem tegnap? Miért hallgattad el ezt előttem?”

„Elhallgatom ismét az elnök. Mily gonosz! Szeretném tudni mi okom lett volna ezt elhallgattani, ha csak az nem, hogy Bruk név hónapok óta nem szabad előttem kimondani. Én minden este igyekeztem kikerülni...”

„Mivel viselkedtem épen a te izlésed szerint volt, kedves magyama.”

„Nagyon kéréslek csak azért mert legbensőbb részem is visszarúg a szenvedélyes kitörésektől. Hisz a legnagyobb ellensége voltál s a legkisebb igyekezet őt menteni szenvedélyes jeleneteket idézett elő. Miként fogadtad csak most is a kedvező hírt?”

Flóra hallgatott. Az ablaknál állott a jelenlevőknek által fordítva. Erős lélekzet vételezést lehetett látni, hogy küzd erősen önmagával. (Folyt. köv.)

Debreczen 1877. július 17-én... Piaci árak 1877. júl. 17. Aluó és...

Közgazdaság. A muszka hadsereg... Bukarest, júl. 18. A muszka és...

Bukarest, júl. 18. A muszka és hadsereg zöme ma reggel egybukkant. — Az ütközet rögtön...

Bukarest, júl. 18. Angolország az ideérkezett hírek szerint fegyverrel ült ki s itt már is akadémikus tekintik. Az angol hadsereg az erősítést s haladé...

Felolvasó szerkesztő: TISZAI DÁNIEL. ALAJOS... Pírnitzer Alajos.

Dániel könyvnyomdájában.

